

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์เนื้อหารายการสะเก็ดข้าว ในรายการข่าวภาคค่ำ สถานีกองทัพบกช่อง 7 ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ เพื่อวิเคราะห์ลักษณะของเนื้อหาในรายการสะเก็ดข้าว และเพื่อวิเคราะห์รูปแบบการนำเสนอของรายการสะเก็ดข้าว โดยมีจำนวนตอนของสะเก็ดข้าวที่ทำการวิเคราะห์ 46 ตอน และมีจำนวนสะเก็ดข้าวทั้งสิ้น 276 เรื่อง ซึ่งในการวิเคราะห์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหา โดยแบ่งประเด็นที่จะทำการวิเคราะห์เป็นประเด็นใหญ่ๆ 2 ประเด็น คือ การวิเคราะห์เนื้อหาความเป็นข่าว และการวิเคราะห์เนื้อหาความเป็นบันเทิง ซึ่งผลการวิจัยโดยสรุปมีดังนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหาความเป็นข่าว
2. การวิเคราะห์เนื้อหาความเป็นบันเทิง

1. การวิเคราะห์เนื้อหาความเป็นข่าว

รายการสะเก็ดข้าวมีโครงสร้างของการนำเสนอข่าวที่แตกต่างจากโครงสร้างการนำเสนอข่าวตามปกติ เนื่องจากถูกจำกัดด้วยระยะเวลาการนำเสนอ เนื้อหาข่าวจะต้องถูกบรรจุและรายงานให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลา 3-5 นาที โครงสร้างของการนำเสนอจึงประกอบด้วยชิ้นข่าวสั้นๆ ประมาณ 5-6 ชิ้นข่าว ต่อ 1 วัน แบ่งเป็น 4 ส่วนที่สำคัญคือ สะเก็ดข้าวแรก สะเก็ดข้าวระหว่างรายการ สะเก็ดข้าวร้องทุกข์ และสะเก็ดข้าวส่งท้าย

เนื้อหาของสะเก็ดข้าวแต่ละช่วงจะมีเนื้อหาค่อนข้างแตกต่างกัน กล่าวคือ ในสะเก็ดข้าวแรก ส่วนใหญ่จะมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องราวในต่างประเทศ สะเก็ดข้าวระหว่างรายการส่วนใหญ่จะเป็นข่าวเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง และต่อมาเป็นสะเก็ดข้าวร้องทุกข์เป็นข่าวด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และข่าวปัญหาด้านสาธารณสุขโลก ส่วนสะเก็ดข้าวส่งท้ายจะเป็นเรื่องการเมืองการปกครอง และข่าวสิ่งแวดล้อม

หากพิจารณาโครงสร้างของข่าวในแง่ลำดับของข่าวโดยเปรียบเทียบระหว่างสะเก็ดข้าวและข่าวภาคค่ำ พบว่ามีความแตกต่างกัน เนื่องจากข่าวภาคค่ำค่อนข้างมีแบบแผนในการรายงานข่าวตายตัว แต่สะเก็ดข้าวทำการเรียงลำดับข่าวตามความเหมาะสมของสะเก็ดข้าวในแต่ละวัน

ในส่วนของผู้ประกาศข่าว จะมีลักษณะร่วมกับผู้ประกาศข่าวภาคค่ำ โดยเป็นผู้ประกาศข่าวชุดเดียวกัน แต่สลับกันทำหน้าที่ ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญ คือ เน้นความเรียบง่าย และผ่อนคลาย ไม่ว่าจะเป็นการแสดงออกทางสีหน้าท่าทาง หรือถ้อยคำภาษาที่ใช้ซึ่งแสดงความไม่เป็นทางการอยู่เสมอ สอดคล้องกับเนื้อหาของรายการที่มุ่งเสนอสาระและความบันเทิงควบคู่กัน

การนำเสนอในลักษณะนี้ทำให้มีรูปแบบการรายงานที่แตกต่างจากการรายงานข่าวตามปกติ คือ การใช้ภาษาที่มีลักษณะของการเสวนา และรายงานข่าวที่สามารถสอดแทรกความบันเทิงให้กับผู้ชม โดยใช้คำพูดน่ามีลักษณะน่าสนใจ น่าติดตาม รวมทั้งสอดแทรกคำพูดสรุปหรือให้ความกระจ่างของผู้ประกาศข่าวที่มีลักษณะเสียดสี รูปแบบการรายงานแบบนี้จะไม่ปรากฏในการรายงานข่าวปกติ อย่างไรก็ตามความไม่แตกต่างกันในการประกาศข่าวประการหนึ่งของรายการสะเทือนข่าวและรายการข่าวภาคค่ำ คือ จะไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์ข่าวโดยผู้ประกาศข่าว แต่ในรายการสะเทือนข่าวจะมีการใช้คำพูดเสริมของผู้ประกาศข่าวเพื่อให้เกิดความบันเทิงเป็นส่วนใหญ่ สรุปบทบาทของผู้ประกาศข่าวรายการสะเทือนข่าวได้ดังนี้

1. เป็นผู้ดำเนินรายการ
2. เป็นผู้สร้างความสนใจให้แก่ผู้รับสาร
3. เป็นเอกลักษณ์ส่วนหนึ่งของรายการ

การนำเสนอข่าวนอกจากจะประกอบด้วยผู้ประกาศข่าวแล้ว ภาพประกอบข่าวนับว่ามีส่วนสำคัญในการนำเสนอ โดยเฉพาะรายการที่ถูกจำกัดด้วยระยะเวลา ภาพและเสียงสามารถสื่อความหมายให้กับผู้ชมได้เป็นอย่างดีและใช้เวลาน้อยกว่า ดังนั้นรายการสะเทือนข่าวจะมีการใช้ภาพประกอบข่าวเป็นส่วนใหญ่ และมีการใช้เทคนิคพิเศษด้านภาพ เช่น ภาพ Slow motion รวมทั้งมีการใช้เทคนิคพิเศษด้านเสียง (Special Sound Effects) เช่น เสียง แดค...แดค..., O.K...YEAH เป็นต้น ช่วยในการสื่อความบันเทิงอีกทางหนึ่งด้วย

กล่าวโดยสรุป รายการสะเทือนข่าวมีโครงสร้างของรายการด้านการนำเสนอข่าวแตกต่างจากรูปแบบโครงสร้างการนำเสนอข่าวตามปกติ การเรียงลำดับข่าวขึ้นอยู่กับเนื้อหาของข่าว และความเหมาะสมที่จะบรรจุลงในรายการสะเทือนข่าวแต่ละช่วง เช่น ข่าวต่างประเทศอาจจะเป็นสะเทือนข่าวแรก และข่าวการเมืองเป็นสะเทือนข่าวที่สอง หรือข่าวการเมืองเป็นสะเทือนข่าวแรก และข่าวต่างประเทศ เป็นสะเทือนข่าวที่สองก็ได้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของสะเทือนข่าวที่มีในแต่ละวัน

ลักษณะประการเดียวของรายการสะเทือนข่าวที่มีลักษณะร่วมกับข่าวปกติ คือ ผู้ประกาศข่าวซึ่งมีรูปแบบเดียวกัน มีลักษณะการแต่งกายแบบเดียวกัน เพียงแต่ลดความเป็นทางการของการรายงานข่าวลงเท่านั้น

เนื่องจากรายการสะเทือนข่าวมีลักษณะของความเป็นข่าวและรายการความเป็นบันเทิงผสมผสานกันอยู่ เมื่อพิจารณาเฉพาะเนื้อหาของข่าว รายการสะเทือนข่าวมีคุณค่าของความเป็นข่าวอย่างครบถ้วนทั้ง 4 ประการ คือ ความทันต่อเหตุการณ์ ความใกล้ชิดตัวประชาชน ความเกี่ยวข้องกับบุคคลสำคัญ และผลกระทบที่มีต่อประชาชน ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารายการยังคงความเป็นข่าวอยู่อย่างครบถ้วนแต่มีรูปแบบการนำเสนอที่พิเศษและน่าสนใจกว่าข่าวปกติ

2. การวิเคราะห์เนื้อหาความเป็นบันเทิง

รายการสะเท่ซ่าวนอกจากจะมีคุณค่าและลักษณะร่วมของความเป็นข่าวแล้ว ยังมีเนื้อหาของความเป็นบันเทิงสอดแทรกรวมอยู่ด้วยในสะเท่ซ่าวนแต่ละช่วง ซึ่งพบว่า จากสะเท่ซ่าวนจำนวน 276 เรื่อง เป็นสะเท่ซ่าวนที่สอดแทรกความบันเทิง จำนวนถึง 183 เรื่อง (ร้อยละ 66.3) การสอดแทรกนี้เป็นการสอดแทรกโดยใช้ภาพและเสียง เพื่อให้สื่อความบันเทิง ล้อเลียน เสียดสี หรือ ขบขัน ให้กับ ผู้ชม นอกจากนี้ผู้ประกาศข่าวมีส่วนสำคัญที่จะทำให้รายการสะเท่ซ่าวนมีความน่าสนใจ ชวนติดตาม โดยใช้ถ้อยคำที่กระชับรัดกุม เข้าใจง่าย แต่เจืออารมณ์สนุกสนานไว้ หรือใช้ถ้อยคำล้อเลียน เสียดสี เพื่อให้เกิดความตลกขบขันก็ได้

รูปแบบความเป็นบันเทิงในรายการสะเท่ซ่าวน จะมี 3 ลักษณะที่สำคัญ คือ

1. รูปแบบความเป็นบันเทิงที่เกิดจากความแตกต่างของแบบแผนที่คาดหมายและแบบแผนที่เกิดขึ้นจริง
2. รูปแบบความเป็นบันเทิงที่เกิดจากการใช้วิธีการล้อเลียน เสียดสี
3. รูปแบบความเป็นบันเทิงที่เกิดจากภาพหรือภาษาที่สื่อความบันเทิง / ขบขัน

รูปแบบความบันเทิงที่นิยมใช้ในรายการสะเท่ซ่าวนมากที่สุด คือ รูปแบบความบันเทิงที่เกิดจากการใช้วิธีการล้อเลียน เสียดสี และที่นิยมใช้รองลงมา คือ รูปแบบความเป็นบันเทิงที่เกิดจากความแตกต่างของแบบแผนที่คาดหมายและแบบแผนที่เกิดขึ้นจริง ทั้งสองรูปแบบนิยมใช้กับข่าวประเภทการเมืองการปกครอง เป็นหลัก

รูปแบบของความบันเทิงทั้ง 3 ประการนี้ ทำให้โครงสร้างการนำเสนอข่าวของรายการสะเท่ซ่าวนต้องมีลักษณะพิเศษ เพื่อให้สามารถสื่อความเป็นบันเทิงไปสู่ผู้ชมได้

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความเป็นลูกผสม (Hybrid) ของรายการสะเท่ซ่าวน

รายการที่มีลักษณะของการให้ข้อมูลข่าวสาร (Information) หรือลักษณะของการให้ความบันเทิง (Entertainment) โดยปกติมีรูปแบบการนำเสนอที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน ตามทฤษฎีของ Garry Whannel (1992) กล่าวไว้ว่า รายการที่มุ่งให้สาระแบบข่าวสารเต็มตัว จึงจัดอยู่ในประเภทที่เรียกว่า Current Affairs ส่วนรายการที่มุ่งให้ความบันเทิงเต็มตัว จะจัดอยู่ในประเภทที่เรียกว่า Variety Shows

รูปแบบของรายการที่มีลักษณะการผสมผสานกันระหว่างการให้ข้อมูลข่าวสารและการให้ความบันเทิง จะเป็นรายการที่จัดอยู่ในประเภทที่เรียกว่า Infotainment Topical Magazines หรือ Quizzes ตามลักษณะของการผสมผสานกัน ซึ่งภาพรวมของรายการสะกิดข่าวที่มีลักษณะของรายการประเภท Infotainment อันเป็นลูกผสมระหว่างรายการข่าวสาร (Information) กับรายการบันเทิง (Entertainment) โดยที่รายการสะกิดข่าวมีเนื้อหาเป็น ข่าว แต่มีการนำเสนอเป็น บันเทิง ทำให้รายการนี้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างปลอดภัย ประกอบกับชื่อของรายการที่บ่งบอกว่าเป็นแค่ “สะกิด” มิใช่ “แก่นแท้” ของข่าว ดังนั้นผู้ตกเป็นข่าวในรายการสะกิดข่าวจึงไม่สมควรนำไปเป็นเหตุให้โกรธเคืองแต่อย่างใด

การพิจารณาลักษณะของรายการสะกิดข่าว ซึ่งจะวิเคราะห์ว่ารายการนี้มีลักษณะของการให้ข่าวสารและความบันเทิงที่มีลักษณะเป็น Infotainment นั้น มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1.1 ด้านเนื้อหาความเป็นข่าว

1.2 ด้านเนื้อหาความเป็นบันเทิง

โดยพิจารณาจากลักษณะดังต่อไปนี้

1.1 การวิเคราะห์เนื้อหาความเป็นข่าว สามารถอภิปรายได้ว่า รายการสะกิดข่าวมีลักษณะร่วมของการนำเสนอข่าว โดยพิจารณาองค์ประกอบของการนำเสนอข่าวที่สำคัญ ประกอบด้วย โครงสร้างของข่าว ลักษณะการนำเสนอ และคุณค่าของความเป็นข่าว แม้ว่ารูปแบบและโครงสร้างของรายการจะมีลักษณะแตกต่างจากโครงสร้างของการนำเสนอข่าวตามปกติที่มีรูปแบบค่อนข้างตายตัว ซึ่งจะต้องประกอบด้วย ข่าวในประเทศ(ข่าวการเมือง เศรษฐกิจ) ข่าวต่างประเทศ ข่าวบันเทิง ข่าวพระราชสำนัก และข่าวกีฬา อันเป็นรูปแบบปกติของการรายงานข่าวก็ตาม

แต่รูปแบบและโครงสร้างของรายการสะกิดข่าวที่มีลักษณะแตกต่างจากการนำเสนอข่าวตามปกตินี้ เกิดขึ้นจากความจำกัดในเรื่องเวลาที่รายการจะต้องนำเสนอภายในระยะเวลาประมาณ 3-5 นาที และประกอบด้วยสะกิดข่าวสั้นๆ 5-6 สะกิดข่าว จึงเป็นที่มาของชื่อรายการว่า “สะกิดข่าว” ซึ่งบ่งบอกความหมายได้ว่าเป็นสิ่งละอัน พันละน้อย ไม่ใช่แก่นแท้ของข่าว นักการเมืองหรือผู้มีอำนาจที่ตกเป็นข่าวในสะกิดข่าวจึงไม่ควรถือโทษหากจะถูกนำไปล้อเลียน เสียดสี ซึ่งก็ทำให้รายการอยู่รอดมาได้ อย่างปลอดภัย หรืออย่างน้อยก็ไม่เคยมีข่าวว่ามีนักการเมืองหรือผู้มีอำนาจคนหนึ่งคนใดแสดงความไม่พอใจในสะกิดข่าวแต่อย่างใด (สัมภาษณ์ สุภาพชาย บุตรจันทร์, บรรณาธิการข่าวการเมือง สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7, 23 กุมภาพันธ์ 2539.) นอกจากนั้น โครงสร้างด้านการเรียงลำดับข่าวในแต่ละวันค่อนข้างขึ้นอยู่กับสะกิดข่าวที่พร้อมสำหรับการนำเสนอในแต่ละวัน มีเพียงสะกิดข่าวร้องทุกข์เท่านั้นที่มีรูปแบบค่อนข้างตายตัว โดยจะถูกบรรจุอยู่ในช่วงก่อนข่าวส่งท้าย

การนำเสนอสะกิดข่าวแรก มีลักษณะของการรายงานข่าวนำซึ่งเป็นลักษณะร่วมของการรายงานข่าวปกติ คือ จะเปิดฉากด้วยการนำเสนอข่าวที่กระตุ้นความสนใจของผู้ชม จากผลการวิจัย พบว่า สะกิดข่าวแรกจะเป็นข่าวที่น่าสนใจจากต่างประเทศ ถึงร้อยละ 53.2 ลักษณะของข่าวต่างประเทศมักเป็นเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสังคมในประเทศต่างๆ เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นข่าวที่ผลิตจากสำนักข่าวต่างประเทศ ไม่ค่อยมีเหตุการณ์ทางการเมือง การปกครอง การคัดเลือกข่าวจะคัดเลือกเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสังคม วัฒนธรรม ประเพณี และเรื่องราวที่มีความแปลกประหลาดต่างๆ ซึ่งมีความน่าสนใจ ชวนติดตาม ทั้งนี้สาเหตุที่ข่าวต่างประเทศถูกนำมาใช้ในรายการสะกิดข่าวค่อนข้างมากเพราะเป็นข่าวที่หาได้ง่าย (จากสำนักข่าวต่างประเทศ) อีกทั้งเมื่อมีข่าวต่างประเทศอยู่มาก ภาพรวมของรายการจึงดูอ่อนนุ่มลง ไม่ใช่รายการที่มีการวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองเป็นหลัก ทั้งนี้ตามความเป็นจริงแล้ว ข่าวที่เกี่ยวกับนักการเมือง ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ ข่าวการปกครอง ถือได้ว่าเป็นหลักสำคัญของรายการเลยทีเดียว (ดูตารางที่ 2)

เนื้อหาของรายการสะกิดข่าวจะอยู่ที่สะกิดข่าวที่ 2 และสะกิดข่าวที่ 3 ซึ่งถือว่าเป็นแกนกลางของรายการที่มีความสำคัญ จากช่วงเวลาที่สามารถนำเสนอได้ต่อเนื่องกัน จากการวิเคราะห์พบว่า สะกิดข่าว จำนวนร้อยละ 61.8 เป็นข่าวเกี่ยวกับการเมืองหรือนักการเมือง จำนวนรองลงมาเป็นข่าวที่เกี่ยวกับข้าราชการประจำ จำนวนร้อยละ 15.5 จึงอาจกล่าวได้ว่ารายการสะกิดข่าวก็คือสะกิดของข่าวการเมืองเป็นส่วนใหญ่ นั่นเอง การที่บุคคลที่ตกเป็นข่าวมักจะเป็นผู้ที่มีตำแหน่งทางการเมืองก็เพราะว่าบุคคลที่มีตำแหน่งทางการเมืองเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อประเทศ มีชื่อเสียง มีความเด่น และสามารถเรียกร้องความสนใจของประชาชนได้ (กาญจนา แก้วเทพ : 2531) จะเห็นได้ว่ารายการข่าวทางวิทยุ โทรทัศน์ในปัจจุบันมักจะเป็นข่าวเกี่ยวกับบุคคลสำคัญของประเทศอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 15 นาที ของรายการข่าวประมาณ 60 นาที ตั้งแต่ผู้รัฐบาล คณะรัฐบาล ผู้นำทางการเมือง ทูตานุทูต ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา รัฐมนตรี ปลัดกระทรวง จนถึงข่าวของผู้นำทางการเมืองทหาร และตำรวจ ทั้งนี้เพราะว่าบุคคลเหล่านี้ ส่วนมากจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง อันสามารถส่งผลกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศได้นั่นเอง อย่างเช่น บุคคลสำคัญที่มักจะเป็นข่าวในรัฐบาลของ พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ได้แก่ พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ นายกรัฐมนตรี , ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย, นายเสนาะ เทียนทอง ดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นต้น การนำเอาเรื่องราวทางการเมืองมาสื่อขึ้น แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. สื่อข้อเท็จจริงทางการเมือง เช่น รายการข่าวภาคค่ำ
2. สื่อข้อเท็จจริงและวิจารณ์ทางการเมือง เช่น รายการมองต่างมุม

ในส่วนของการสื่อข้อเท็จจริงทางการเมืองนั้น มีลักษณะของการนำเสนอข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น เป็นการนำเสนออย่างตรงไปตรงมา และมีลักษณะเป็นทางการ รูปแบบของการนำเสนอในลักษณะนี้จะไม่มีการวิจารณ์ข่าว ตัวอย่างคือ ข่าวภาคค่ำที่เสนอข่าวการเมืองหรือนักการเมืองที่นำเสนอเป็นประจำทุกวัน

ลักษณะของรายการข่าวภาคค่ำนั้น มีทั้งการนำเสนอตัวบุคคล และนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวกับ public affairs ส่วนรายการวิจารณ์ เช่น รายการมองต่างมุม นั้น มีทั้งการพูดถึงตัวบุคคลและการแสดงความคิดเห็น (เห็นด้วย / คัดค้าน) กับการตัดสินใจในเรื่อง public affairs นั้นๆ ซึ่งจะสร้างผลกระทบตามมา แต่รายการสะกิดข่าวจะทำเพียง “สื่อ” ตัวบุคคล แต่ไม่ให้เห็นความคิดเห็นต่อนโยบายต่างๆ นี่เป็นอีกเหตุผลหนึ่งสำหรับความปลอดภัยของรายการ

สำหรับการนำเสนอข่าวการเมืองโดยสื่อข้อเท็จจริงและวิจารณ์ทางการเมืองนั้น มีลักษณะที่นำเสนอข้อมูลและมีการวิจารณ์โดยผู้ประกาศข่าวหรือผู้ดำเนินรายการ การสื่อข้อเท็จจริงและวิจารณ์ทางการเมืองนี้ไม่จำกัดเฉพาะสื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ หรือสื่อหนังสือพิมพ์ แต่มีลักษณะและรูปแบบในการทำงานเหมือนกัน คือการรายงานข้อเท็จจริง และมีการวิจารณ์โดยผู้ดำเนินรายการหรือบรรณาธิการ ลักษณะของการนำเสนอเช่นที่ว่ามี ความน่าเชื่อถือและส่งผลกระทบต่อประชาชน เช่น การนำเสนอรายการมองต่างมุม ของ ดร.เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ซึ่งแม้จะมีรูปแบบการนำเสนอจะไม่ใช่ลักษณะของการรายงานข่าว แต่เนื่องจากการดำเนินรายการที่มีลักษณะเป็นทางการอยู่มาก และผู้ดำเนินรายการเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัย คำพูดหรือการวิจารณ์ของผู้ดำเนินรายการ ทำให้ผู้ชมและผู้ฟังสามารถเข้าใจในความหมายที่สื่อในลักษณะที่ใกล้เคียงกับลักษณะ Topical Magazines ด้วยความชัดเจนในคำพูดที่สื่อสารออกไป ดังนั้นรายการโทรทัศน์ หรือวิทยุและหนังสือพิมพ์ที่มีลักษณะของการวิจารณ์ทางการเมืองอย่างตรงไปตรงมานั้น จึงเป็นที่พึงเล็งและอาจถูกแทรกแซงจากผู้มีอำนาจทางการเมือง เนื่องจากการวิจารณ์นี้สามารถสื่อสารให้ประชาชนเข้าใจและมีภาพพจน์ในแง่ลบ แม้ว่าการนำเสนอหรือวิจารณ์นั้นจะเป็นข้อเท็จจริงโดยถูกต้องก็ตาม

มีข้อพิจารณาในอีกแง่มุมหนึ่งว่า การนำเสนอข่าวโดยไม่มีข้อเท็จจริง แต่ต้องการสื่อสารให้ประชาชนเข้าใจในทางลบ ซึ่งเป็นการผิดจรรยาบรรณของผู้สื่อข่าวสารนั้น ผู้มีอำนาจทางการเมืองน่าจะมีอำนาจโดยชอบธรรมที่จะยุติหรือแทรกแซงรายการได้ จึงน่าพิจารณาว่าผู้สื่อข่าวหรือนักการเมืองที่ยืนอยู่บนความถูกต้องและเป็นธรรมมากกว่ากัน

การนำเสนอข่าวการเมืองที่มี 2 ลักษณะตามที่กล่าวมาแล้วนั้น โดยลักษณะของการนำเสนอและการสื่อสาร ไม่อาจหลีกเลี่ยงจากการตรวจสอบของผู้ที่มีอำนาจได้ การนำเสนอที่ไม่ใช่ลักษณะการนำเสนอข้อเท็จจริงที่ชัดเจน ซึ่งจะต้องใช้วิจรรย์ญาณของผู้ชมและผู้ฟังเองโดยการนำเสนอในลักษณะคลุมเครือ สองแง่สองง่ามนั้น สามารถหลีกเลี่ยงการถูกแทรกแซงได้ เช่น การ์ตูนล้อการเมือง เป็นต้น การ์ตูนล้อการเมืองนี้ เป็นการสื่อสารด้วยภาพการ์ตูน ซึ่งอาจมีคำบรรยายหรือไม่มีก็ได้

ความหมายของการ์ตูนในลักษณะปกคิ คือ การสื่อสารเรื่องราวที่ไม่ใช่เรื่องจริง ไม่ใช่ข้อเท็จจริง เป็นการล้อเลียน

เมื่อพิจารณารายการสะเท็ดข่าวจะเห็นได้ว่า รูปแบบโครงสร้าง การนำเสนอ ผู้ประกาศข่าว และเทคนิคการนำเสนอด้วยภาพหรือเสียงที่สื่อความบันเทิง มีลักษณะเช่นเดียวกับการ์ตูนทางการเมือง คือ มีการล้อเลียนเสียดสี การสื่อสารด้วยภาพและภาษาที่ทำให้ไม่ชัดเจน (โดยการใช้สื่อที่ให้ความบันเทิงหรือขบขัน) นอกจากนี้ผู้ประกาศข่าวก็หลีกเลี่ยงการวิจารณ์ด้วยตนเอง เป็นการเลี่ยงการวิพากษ์วิจารณ์ด้วยคำพูดโดยตรง แต่จะใช้กลยุทธ์อื่นๆ มาใช้แทน เช่น การใช้เพลงประกอบข่าวซึ่งมีเนื้อเพลงบ่งบอกความหมายเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ในข่าว หรือใช้คำพูด บทสนทนาของนักการเมืองมาล้อเลียน ซึ่งผู้ประกาศจะมีหน้าที่พูดชักนำเข้าสู่ภาพและเสียงเท่านั้น เป็นต้น

การที่รายการสะเท็ดข่าวนิยมเอาเรื่องราวของคนดังในวงการเมืองมาล้อเลียน ในอีกแง่มุมหนึ่งก็เช่นเดียวกับการที่นักสร้างสรรค์เรื่องตลกเอกๆของไทยและโลกนิยมล้อเลียนคนดังในวงการต่างๆ ที่เรียกกันว่า “คนของประชาชน” ส่วนหนึ่งก็มาจากการที่คนดังเหล่านี้ อยู่ในสายตาของคนทั่วไปอยู่แล้ว จึงง่ายต่อการล้อกับกลุ่มผู้รับ อีกส่วนหนึ่งคงมาจากประเพณีของการติดตามและตรวจสอบคนของประชาชนในแง่ว่ามีคุณภาพมากน้อยเพียงใด เป็นต้นว่า การล้อเลียนอารมณ์โกรธของผู้ที่เป็นนายกรัฐมนตรี มีความต้องการสื่อให้รู้ว่าลักษณะความมั่นคงทางอารมณ์และความอดทน เข้มแข็ง ของผู้นำประเทศเป็นอย่างไร เป็นต้น หรือ การล้อเลียนคำพูดที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของรัฐมนตรีบางท่าน ก็เป็นการจับตาความรู้ความสามารถของรัฐมนตรีท่านนั้นด้วย

กล่าวได้ว่า สะเท็ดข่าวมีคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของการ์ตูนทางการเมืองก็คือ เป็น เรื่องราวที่อยู่ในปริมณฑลของสาธารณะ เช่น เรื่องการเลือกตั้ง การแก้ไขกฎหมาย การทำงานของหน่วยงานของรัฐ ฯลฯ ตัวบุคคลที่อยู่ในข่าวสารจึงเป็นบุคคลสาธารณะ (ดูตารางที่ 6) และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก็เป็นผลประโยชน์ของส่วนรวม และช่องทางที่ทำให้ได้มาซึ่งข่าวสารและการเผยแพร่ข่าวสารของรายการสะเท็ดข่าว ก็เป็นไปตามหลักการสื่อสารมวลชนทั่วไป นั่นคือ มีทั้งรูปแบบที่เป็นแบบฉบับเป็นทางการเช่น พรรคการเมืองเปิดแถลงข่าว นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีให้สัมภาษณ์ ฯลฯ รวมทั้งรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ เช่น การเจาะข่าวด้วยการสัมภาษณ์ผู้ใกล้ชิดเหตุการณ์ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปลักษณะของรายการข่าวภาคค่านั้นมีทั้งการนำเสนอตัวบุคคลและนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวกับ public affairs ส่วนรายการวิจารณ์ เช่น รายการมองต่างมุม นั้น มีทั้งการพูดถึงตัวบุคคลและการแสดงความคิดเห็น (เห็นด้วย / คัดค้าน) กับการตัดสินใจในเรื่อง public affairs นั้นๆ ซึ่งจะสร้างผลกระทบตามมา แต่รายการสะเท็ดข่าวจะทำเพียง “ล้อ” ตัวบุคคล แต่ไม่ให้เห็นความคิดเห็นต่อนโยบายต่างๆ นี่เป็นอีกเหตุผลหนึ่งสำหรับความปลอดภัยของรายการ

การพิจารณาโครงสร้างของรายการสะเท็ดข่าว สรุปได้ว่า ผู้ทำรายการมุ่งให้ความสำคัญในการนำเสนอข่าวการเมืองที่เน้นด้านความบันเทิง มากกว่าข่าวประเภทอื่นๆ โดยจะเห็นได้จากการใช้

ลักษณะการสื่อเพื่อความบันเทิงในรูปแบบต่างๆ ที่มีอยู่ตลอดรายการ ดังในตารางที่ 7 , 8 , 9 และ 10 สำหรับสะเก็ดข่าวร้องทุกข์ส่วนใหญ่เป็นปัญหาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 49.3 รองลงมาเป็นปัญหาด้านสาธารณสุขโรค คิดเป็นจำนวนร้อยละ 35.2 สะเก็ดข่าวร้องทุกข์นี้มีลักษณะของความเป็นข่าวอยู่มากที่สุด เนื่องจากใช้ภาษาที่มีลักษณะเป็นทางการ และไม่สอดแทรกความเป็นบันเทิงใดๆ

การนำสะเก็ดข่าวร้องทุกข์มาประกอบเป็นส่วนหนึ่งของรายการ นับว่ามีความสำคัญต่อรายการ ในลักษณะที่มีส่วนในการให้ข้อมูลข่าวสาร (Information) แก่รัฐบาลและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เหตุการณ์ที่เป็นข่าวมักมีอิทธิพลก่อให้เกิดผลกระทบต่อชีวิต การดำรงชีวิตของประชาชนส่วนใหญ่ของสังคมนั้นๆ โดยปกติข่าวที่จะสามารถจูงใจให้ผู้ชมติดตามได้จะต้องเป็นข่าวที่มีคุณค่าและมีอิทธิพลต่อผู้ชมรายการค่อนข้างมาก เช่น ข่าวเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เป็นพิษต่างๆ หรือข่าวเกี่ยวกับสภาพดินฟ้าอากาศที่มีอิทธิพลต่อการทำมาหากินและการดำเนินชีวิตของประชาชน เป็นต้น เพราะว่าถ้าประชาชนประเมินสถานการณ์ เช่นนี้ผิดไป หรือประมาท เผลอเรือ คิดไม่ถึงกับสภาพแวดล้อมในสังคมในขณะนั้นอาจทำให้เกิดผลเสียได้ ดังนั้นประชาชนมักให้ความสำคัญกับข่าวเหตุการณ์ทางสังคมในเกณฑ์นี้ด้วยเช่นกัน

โดยปกติสถานะของผู้ส่งสารและผู้รับสารในเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะเรื่อง การเมืองการปกครอง ก่อนข้างถูกกำหนดไว้อย่างแน่นอนตายตัว กล่าวคือ ผู้ส่งสารจะเป็นนักการเมืองหรือเจ้าหน้าที่รัฐ สื่อมวลชนอาจจะเป็นทั้งสื่อ หรืออาจจะเป็นผู้ส่งสารด้วย ส่วนประชาชนนั้นจะเป็นผู้รับสาร แต่ในกรณีของสะเก็ดข่าวร้องทุกข์ในรายการสะเก็ดข่าวประชาชนจะเปลี่ยนบทบาทมาเป็นผู้ส่งข่าวสารเสียเอง ส่วนมากมีความเกี่ยวข้องกับการปกครองเช่นกัน โดยเป็นการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นส่วนใหญ่ โดยสะเก็ดข่าวเป็นเวทีที่สำคัญทำหน้าที่ในการกระจายข่าวสารสู่ประชาชนในวงกว้าง

โครงสร้างของรายการสะเก็ดข่าวที่มีลักษณะแตกต่างจากโครงสร้างของการนำเสนอข่าวตามปกตินี้ เป็นส่วนที่นำสู่ความเป็นบันเทิง ซึ่งจะได้อภิปรายในส่วนต่อไป

ในด้านลักษณะการนำเสนอข่าว รายการสะเก็ดข่าวมีลักษณะร่วมของรายการข่าวที่สำคัญคือ ผู้ประกาศข่าวซึ่งใช้ผู้ประกาศข่าวคนเดียวกันกับผู้ประกาศข่าวภาคค่ำ (ศศิณา วิมุตตานนท์ , พิษณุ นิลกลัด ,ศุภรัตน์ นาคบุญญา) ความแตกต่างของลักษณะการนำเสนอในส่วนของผู้ประกาศข่าวรายการสะเก็ดข่าวและรายการข่าวภาคค่ำจะไม่เห็นเด่นชัด แต่จะเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบ เช่น ฉาก ซึ่งช่วยลดความเป็นทางการลง

ในส่วนของรูปแบบการรายงานของผู้ประกาศจะมีความแตกต่างจากการรายงานข่าวของผู้ประกาศข่าวตามปกติ ที่ใช้ภาษาข่าวที่มีลักษณะสังการ แต่รายการสะเก็ดข่าว ผู้ประกาศข่าวจะใช้ลักษณะการเสวนามากกว่า ลักษณะภาษาข่าวของรายการสะเก็ดข่าวถึงแม้ว่าจะมีลักษณะภาษาข่าวเป็นทางการจากข่าวประเภทการร้องทุกข์ แต่โดยรวมแล้วนับว่ารายการสะเก็ดข่าวมีลักษณะเป็นทางการ

น้อยกว่าข่าวปกติโดยทั่วไปมาก เพราะว่าภาษาของข่าวโดยทั่วไปนั้นจะต้องมีลักษณะความเป็นทางการ ไม่ว่าผู้อ่านข่าวจะมีลักษณะเป็นกันเองอย่างไรก็ถ้าเส้นไม่ได้ ภาษาที่เป็นทางการนั้นมีความเกี่ยวข้องกับ Connotative meaning ในเรื่องของความน่าเชื่อถือ ความมีสาระ ความเป็นจริงเป็นจริงของข่าว สไตส์ภาษาข่าว เป็นลักษณะการสั่งการ (Directive) ไม่ใช่การเสวนา (dialogue) และน้ำเสียงที่อ่านข่าว จะต้องมีความจริงจัง หนักแน่น มีพลัง แต่รายการสะกิดข่าวนับว่าเป็นลักษณะค่อนข้างไปทางการเสวนามากกว่า ทั้งนี้เป็นเพราะการใช้ภาษาที่มีลักษณะสั่งการไม่สามารถสื่อความบันเทิงให้กับผู้ชมได้ แต่ลักษณะดังกล่าวก็ไม่ได้เป็นสิ่งลดทอนความน่าเชื่อถือของประชาชนที่มีต่อข่าวแต่อย่างใด ตรงกันข้าม ผู้ชมย่อมมีความเชื่อถือในข่าวที่ปรากฏ เพราะเป็นภาพที่เกิดขึ้นจริงๆ เป็นเหตุการณ์จริง เป็นคำพูดจริงที่ปราศจากไปปกแต่อย่างใด

รายการสะกิดข่าวที่มีการนำเสนอความบันเทิงนอกจากภาพและเสียงที่สื่อความเป็นบันเทิงแล้ว การใช้คำพูดของผู้ประกาศข่าวเป็นคำพูดสั้นๆ กระชับรัด แต่เข้าใจง่าย ร่วมด้วยลักษณะบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าว ตลอดจนการแสดงท่าทีที่ผ่อนคลาย สบายๆ และหากมีการเสวนาร่วมด้วยจะสามารถสื่อความบันเทิงให้กับผู้ชมได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้รูปแบบการรายงานที่สำคัญของผู้ประกาศข่าวรายการสะกิดข่าว คือ การไม่วิจารณ์ข่าวด้วยตนเอง แต่จะให้ประชาชนเข้าใจด้วยตนเอง โดยอาศัยวิธีการชี้แนะแง่มุมให้ผู้รับสารมองเห็นแนวทางในการรับสาร หรือกล่าวสรุปในตอนท้ายในเชิงการล้อเลียน เสียดสีมากกว่าการวิจารณ์ข่าว อย่างไรก็ตามในการส่งสารทางการเมืองเป็นการยากที่ผู้ส่งสารจะทำการส่งสารโดยปราศจากจุดยืนหรือความเชื่อทางการเมืองของตนเองได้อย่างแท้จริง (กาญจนา แก้วเทพ 2541: 213) ดังนั้นในการกล่าวชี้แนะเพื่อสร้างความกระฉับ หรือสรุปสะกิดข่าวอาจจะเจือความเชื่อทางการเมืองของผู้ประกาศข่าวหรือผู้จัดรายการอยู่บ้าง ดังตัวอย่างนี้

“และสะกิดข่าวต่อมา เพื่อความโปร่งใสในการจัดซื้ออาวุธ ผบ.ทบ.เสนอให้มีการเปิดประมูล ณ สถานที่แห่งใด ไปฟังกันค่ะ...

(พล.อ.เชษฐา ฐานะจาโร ผบ.ทบ. ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าว)หมายความว่าพยายามที่จะให้ประชาชนได้รับรู้ในกิจกรรมของทหารเท่าที่จะเปิดเผยได้ เพราะฉะนั้นผมก็ไม่ขัดข้องถ้าอยากจะทำให้ไปเปิดประมูลหรืออะไรที่ห้องสนามหลวง ถ้าจะให้ทำอย่างนั้นผมก็ไม่ขัดข้องอีกเหมือนกัน.....

O.K...WOW ! ...

(ผู้อ่านข่าว) ก็ถือว่าเป็นนิมิตใหม่ของกองทัพบกณะคะ”

ดังนั้นลักษณะในการนำเสนอของรายการสะกิดข่าวที่มีความแตกต่างจากลักษณะการนำเสนอของรายการปกติ เมื่อพิจารณารายละเอียดและเนื้อหาของความแตกต่างแล้วจะพบว่า ลักษณะการนำเสนอที่แตกต่างนี้ มีความสำคัญต่อการรับรู้ความบันเทิงของผู้ชม ผู้ประกาศข่าวที่มีความสามารถในการสื่อสารในลักษณะดังกล่าว เท่านั้น จึงจะทำให้เกิดความบันเทิงให้กับผู้ชมได้

รายการสะกดคำที่มีลักษณะของการให้ความบันเทิงนี้ จะไม่จัดอยู่ในรายการที่ให้ความบันเทิงเป็นส่วนใหญ่หรือจัดอยู่ในประเภท Quizzes เมื่อพิจารณาการนำเสนอข่าวและคุณค่าของความเป็นข่าวแล้ว พบว่า รายการสะกดคำส่วนที่นำเสนอข่าวจะมีคุณค่าของความเป็นข่าวในลักษณะ 4 ประการอย่างครบถ้วน (เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการรายการวิทยุ โทรทัศน์ : 2533) คือ

- 1) เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในกาลเวลาที่เหมาะสม หมายถึง กาลเวลาที่เพิ่งผ่านไป
- 2) เหตุการณ์นั้นเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวประชาชน
- 3) เหตุการณ์นั้นมีอิทธิพลเพียงพอที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อชีวิตและการดำรงชีวิตของประชาชน ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม
- 4) เป็นเหตุการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลสำคัญ เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง มีความเด่น สามารถเรียกร้องความสนใจของประชาชนได้

ลักษณะคุณค่าของความเป็นข่าวนี้นี้ ไม่ใช่คุณค่าของความเป็นข่าวขึ้นเดียว แต่เป็นคุณค่าของความเป็นข่าวเมื่อพิจารณาทั้งรายการ และสังเกตได้ว่ารายการสะกดคำจะรักษารูปแบบการนำเสนอข่าวและบันเทิงให้มีมาตรฐานโดยการสอดแทรกข่าวที่น่าสนใจจากต่างประเทศ ซึ่งตามเนื้อหาจะเป็นข่าวที่มีคุณค่าล้วนๆ บางครั้งมีการสอดแทรกความบันเทิงจากข่าวประเภทบันเทิงจากต่างประเทศ

1.2 การวิเคราะห์เนื้อหาความเป็นบันเทิง ในด้านรูปแบบของความเป็นบันเทิงในรายการสะกดคำจะเป็นความบันเทิงที่ประกอบด้วย คุณลักษณะ 2 ประการ คือ ความบันเทิงจากการใช้คำพูดหรือบทของผู้ประกาศข่าว และความบันเทิงจากการใช้ภาพหรือเสียงประกอบพิเศษเพื่อสื่อความบันเทิง การสื่อความบันเทิงของรายการสะกดคำจะสอดแทรกไปในสะกดคำทุกสะกดคำ นอกจากสะกดคำร้องทุกข์ การสอดแทรกความบันเทิงนี้จะมีกลมกลืนกับการนำเสนอข่าวซึ่งเป็นลักษณะพิเศษของรายการ ซึ่งสอดคล้องกับการวิเคราะห์ในหัวข้อที่ 1 ที่วิเคราะห์ว่า ผู้ประกาศข่าวของรายการสะกดคำเป็นผู้มีความสามารถในการนำเสนอ การรายงานข่าวด้วยความราบรื่นไม่ติดๆขัดๆ มีความต่อเนื่อง มีส่วนสำคัญทำให้ผู้ชมเกิดความสนใจในเนื้อหาของข่าว เพราะในขณะเดียวกันผู้ชมก็ได้รับความบันเทิงไปด้วย ดังนั้นในด้านรูปแบบของความเป็นบันเทิงแล้ว โครงสร้างของรายการสะกดคำจึงมีลักษณะที่แตกต่างจากการนำเสนอข่าวและรายการบันเทิงปกติ

หากวิเคราะห์ต่อไปจะเห็นว่ารายการสะกดคำนับว่ามีความสอดคล้องกับแนวคิดทางด้านรายการประเภทปกิณกะบันเทิง เป็นอย่างมาก คำว่า “ปกิณกะ” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2526 (อ้างถึงใน อุฬาร เนื่องจันทร์ : 2527) ได้ให้ความหมายว่า หมายถึง เรียงราย เบ็ดเตล็ด กระจาย ระคน คละกัน ดังนั้นคำว่า “ปกิณกะบันเทิง” จึงหมายถึง ความเบิกบานรื่นเริงใจ

และสนุกสนานที่เกิดจากเรื่องราวเบ็ดเตล็ดหลายๆอย่าง หรือความเบิกบานรื่นเริงใจ และสนุกสนานที่คละเคล้ากันหลายรส อธิบายได้ว่าเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการเมืองบ้าง เรื่องราวทางสังคมของประชาชนบ้าง โดยปกติการผลิตรายการโทรทัศน์ประเภทปกิณกะบันเทิง นั้น จะต้องคำนึงถึงรสนิยมของคนในสังคม ในที่นี้หมายถึง สังคมส่วนใหญ่ โดยเฉพาะกลุ่มของผู้ชมเป้าหมายว่าชอบอะไรบ้างในชีวิตประจำวัน เช่น งานอดิเรก ประเภทของเพลง การแต่งกาย การเลือกใช้สิ่งของอุปโภคและการบริโภค การคอยสังเกตแนวโน้มของสังคมด้วยวิธีการสอบถามและติดตามข่าวคราวทางสื่อมวลชน ตลอดจนการสำรวจความนิยมของสมาชิกในสังคมด้วยตนเอง ซึ่งผู้วิจัยคาดว่ารายการสะกิดข่าวมีการคาดการณ์แนวโน้มของเรื่องต่างๆดังกล่าวก่อนที่จะผลิตข่าวออกมาพอสมควรจึงสามารถทำให้รายการติดตลาดได้อย่างยาวนาน ฉะนั้นกล่าวได้ว่าการนำเสนอข่าวที่เป็นเหตุการณ์ทางสังคมเป็นการนำเสนอข่าวที่มีคุณค่าในสายตาของประชาชนอย่างมากเช่นกัน

การใช้รูปแบบการนำเสนอในเชิงตลกของรายการสะกิดข่าว มักจะนำเอาเรื่องราวต่างๆ มาล้อเลียนทำให้ความหมายเปลี่ยนไป หรือกลับหน้าเป็นหลังเสียแต่ยังคงนัยเดิมเอาไว้บ้างเพื่อให้ประชาชนได้ขบคิด บางเรื่องเป็นเรื่องธรรมดาก็นำมาเสนอให้กลายเป็นเรื่องตลกขึ้นมาได้ด้วยการใช้ภาษาสัญลักษณ์ต่างๆ ช่วย อาทิ ภาษา ดนตรี การแต่งกาย และกริยาท่าทางที่ใช้ สามารถเป็นตัวกลางในการถ่ายทอด อารมณ์ ตลก ขบขัน ได้โดยง่าย ซึ่งตามปกติแล้วมนุษย์สามารถหยิบยกเอาเรื่องราวรอบตัวมาล้อเลียนได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องในครอบครัว เรื่องระหว่างมิตรสหาย เรื่องศิลปวัฒนธรรม หรือเรื่องการเมืองที่ทุกคนมีประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน วิธีการนำเสนอเรื่องราวเหล่านี้ให้ตลกนั้นทำได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับเจตนาของเจ้าของรายการว่าต้องการเล่นตลกแบบจ้อวุด หรือว่าต้องการล้อเลียนอย่างเบาๆ เพื่อหยอกเย้าหรือเสียดสีอย่างรุนแรง สำหรับรูปแบบของรายการสะกิดข่าวประเมินได้ว่าอยู่ในรูปแบบที่ต้องการล้อเลียน เสียดสีอย่างไม่รุนแรงนัก

การเล่นตลกในแนวเสียดสีการเมือง วิพากษ์วิจารณ์ปัญหาสังคม ความสัมพันธ์ในครอบครัว หรือสถาบันทางสังคมอื่นๆ เช่น ในต่างประเทศ นอกจากจะสร้างความขบขันแล้ว ในเชิงจิตวิทยายังทำให้วิเคราะห์ได้ว่าทำให้ผู้ชมบังเกิดความสะใจที่ได้หัวเราะใส่คนอื่น นับว่าเป็นการระบายความคับข้องใจบางประการด้วย (Zijderveld : 1983)

เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาของรายการสะกิดข่าวในด้านความเป็นบันเทิงของภาพและเสียง ก็พบว่า การใช้เทคนิคด้านภาพนั้นนับว่ามีปริมาณการใช้ค่อนข้างน้อย แต่ก็ยังมากกว่ารายการข่าวทั่วไป อย่างเช่น ภาพ Slow motion และภาพตัดต่อพิเศษ ในจำนวนภาพที่ใช้เทคนิค Slow motion มักเป็นภาพที่มีความเกี่ยวข้องทางการเมือง โดยจะเน้นที่ภาพอิริยาบถของนักการเมืองคนสำคัญๆ ต้องการสื่ออารมณ์ล้อเลียน เสียดสี ส่วนภาพที่มีการใช้เทคนิคการตัดต่อภาพ มักเป็นภาพที่มีแหล่งผลิตในต่างประเทศ เป็นเรื่องราวทางสังคมทั่วไป เช่น ภาพสุนัข แมว ร้องเพลง เป็นต้น

การใช้เทคนิคด้านเสียง นับว่ามีส่วนสำคัญในการนำเสนอเนื้อหาของรายการสะกิดข่าวไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม เป็นการเสริมสร้างบรรยากาศของอารมณ์คลก ขบขัน หรือล้อเลียน เสียงคดีได้เป็นอย่างดี เสียงที่ใช้เทคนิคพิเศษมักใช้ในตอนจบของข่าวเกือบทุกข่าว เช่น เสียงดนตรี แดด..... แดด.....แดด , OK.....Yeah... เป็นต้น กล่าวได้ว่าถ้าไม่มีเสียงดนตรีประกอบ (Background Music) รายการสะกิดข่าวแต่ละข่าวคงจะสื่อเนื้อหาและความหมายไปสู่ผู้ชมได้อย่างไม่สมบูรณ์นัก เสียงดนตรีสามารถโน้มน้าวอารมณ์ของผู้ฟังได้อย่างมาก ท่วงทำนอง ลีลา จังหวะของดนตรีมีอิทธิพลต่อความประทับใจของผู้ชมเป็นอย่างมาก ดังที่ อุฬาร เนื่องจำนงค์ (2527) กล่าวว่าดนตรีเป็นเสียงประเภทที่มีอิทธิพลต่อคุณลักษณะความเป็นไปของโทรทัศน์มาก ดนตรีมีส่วนสำคัญในการเสริมแต่งรายการโทรทัศน์ให้สมบูรณ์ในด้านเนื้อหา อารมณ์ ความรู้สึก สุนทรียภาพ และจินตนาการ

เสียงประกอบพิเศษ (Special Sound Effects) เป็นเสียงที่ผู้ผลิตตั้งใจสร้างขึ้นมาโดยตรง เพื่อผลทางจิตวิทยา หรือเพื่อเป็นสัญลักษณ์แทนบางสิ่งที่ไม่อาจบรรยายได้ด้วยภาพ อาจหมายถึงสัญลักษณ์ทางอารมณ์ก็ได้ เช่น เสียงประกอบของรายการสะกิดข่าวที่เรียกได้ว่าเป็นสัญลักษณ์ คือ เสียงประกอบตอนจบ แดด.....แดด.....แดด...หรือ ..OK.....YEAH... เป็นต้น

ลักษณะโครงสร้างที่มีลักษณะของการให้ข้อมูลข่าวสารและสอดแทรกความบันเทิงร่วมกันนี้ จัดอยู่ในประเภทของ Infotainment มากกว่าที่จะจัดอยู่ในประเภทของ Quizzes ซึ่งมีความโน้มเอียงไปในความบันเทิง หรือ Topical Magazines ที่ให้ข้อมูลข่าวสาร ในลักษณะที่เน้นหนักไปในด้านใดด้านหนึ่ง

2. เนื้อหาและรูปแบบที่ทำให้รายการสะกิดข่าวสามารถดำรงอยู่ได้

จากผลการวิเคราะห์ สามารถกล่าวได้ว่าการที่ทำให้รายการสะกิดยังคงดำรงอยู่ได้ และได้รับความนิยมจากผู้ชมด้วยนั้น มีสาเหตุที่สำคัญดังนี้

2.1 ความบันเทิง คลายเครียด เนื่องด้วยลักษณะของข่าวปกติโดยทั่วไปจะมีลักษณะเป็นทางการ มีความจริงจัง เคร่งเครียด แต่เมื่อสะกิดข่าวสามารถทำให้รายการข่าวโทรทัศน์ที่เคยเคร่งเครียดมาตลอด ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยมีลักษณะของความเป็นรายการบันเทิงสูง ถือเป็นความแปลกใหม่ของรายการข่าวโทรทัศน์ (ในขณะนั้น) ที่นำเรื่องราวทางการเมืองมาล้อเล่นเพื่อความบันเทิง จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้รายการได้รับความนิยม และสามารถดำรงอยู่ได้ เพราะอาศัยการล้อเล่นในเนื้อหาที่มีความ แรง ด้วยรูปแบบความบันเทิงดังที่กล่าวมานั่นเอง

2.2 การมีภาพลักษณ์ว่าอยู่เคียงข้างประชาชน โดยพิจารณาจากสะกิดข่าวร้องทุกข์ ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ประชาชน ชาวบ้าน ร้องทุกข์เข้ามายังรายการเกี่ยวกับความเดือดร้อนในชีวิตประจำวัน โดยส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกี่ยวกับสิ่งสาธารณูปโภค และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จึงเป็นช่องทางหนึ่งที่ประชาชนจะสามารถสื่อสารกับผู้มิอำนาจในหน่วยงานต่างๆ ของรัฐบาลให้ลงมารับทราบ

และแก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อนของประชาชนได้ นั่นเท่ากับว่ารายการสะกิดข่าวมีจุดยืนอยู่เคียงข้างประชาชนนั่นเอง

3. เป็น Enterinfo มากกว่า Infotainment

จากการวิเคราะห์พบว่าลักษณะของรายการสะกิดข่าวดูเหมือนจะมีรูปแบบการนำเสนอโดยรวมคล้ายคลึงกับการนำเสนอข่าวตามปกติ และมีคุณค่าของความเป็นข่าวอย่างครบถ้วน ในส่วนของความแตกต่างกันมีเพียงเล็กน้อยในแง่โครงสร้างของข่าวที่มีการกำหนดรูปแบบตายตัวมากกว่าสะกิดข่าว และข่าวทั่วไปมีลักษณะที่ตรงกันข้ามกับเรื่องราวที่ “ผู้คนสนใจ” (Human Interest) โดยมุ่งเสนอข้อมูลที่เป็นจริงเป็นจัง (ศิริชัย ศิริเกษ และกาญจนา แก้วเทพ, 2531: 204) ในขณะที่สะกิดข่าวมีลักษณะของการนำเสนอเรื่องราวที่ผู้คนสนใจมากกว่า และจากการวิเคราะห์วิจัยสรุปได้ว่า รายการสะกิดข่าวเป็นรายการที่มีลักษณะของการให้ข้อมูลข่าวสารควบคู่กับการให้ความบันเทิงในลักษณะของ Infotainment โครงสร้างและรูปแบบการนำเสนอข่าวร่วมกับความบันเทิงนี้ทำให้มีรายละเอียดของการนำเสนอ แตกต่างจากรายการข่าวตามปกติ และเป็นลักษณะเด่นของรายการที่ทำให้สามารถนำเสนอข่าวทางการเมืองในลักษณะสื่อเลียนเสียดสีได้เช่นเดียวกับการสื่อด้วยภาพการ์ตูนการเมือง ซึ่งรอดพ้นจากการถูกแทรกแซงโดยผู้มีอำนาจทางการเมือง

และเมื่อเทียบกับรายการข่าวในแง่ เนื้อหา สะกิดข่าวอาจจะไม่แตกต่างจาก ข่าว มากนัก แต่เมื่อเทียบกับรายการ บันเทิง จะแตกต่างอย่างมาก

ในแง่ การนำเสนอ เมื่อเทียบกับ ข่าว จะแตกต่างอย่างมาก แต่เมื่อเทียบกับรายการ บันเทิง จะใช้เทคนิคเดียวกัน

ลักษณะดังกล่าวอาจจะบอกได้ว่า รายการสะกิดข่าวมีส่วนของ Entertain มากกว่า Info จึงอาจกล่าวได้ว่าสะกิดข่าวเป็นรายการลูกผสมแบบ Enterinfo มากกว่า Infotainment เพราะในแง่ Info รายการสะกิดข่าวไม่ได้ให้ข่าวสารอะไรใหม่มากไปกว่ารายการข่าวธรรมดาช่วงก่อนหน้านั้นเท่าใดนัก และเป็นแค่ส่วนขยายของข่าวเท่านั้น แต่สะกิดข่าวมี Entertainment อย่างมาก และนี่เองที่จะสามารถอธิบายถึงการได้รับความนิยม (popularity) และ การดำรงอยู่ได้ ของรายการนี้ได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์รายการสะกิดข่าวมาทั้งหมด จำนวน 276 เรื่อง นั้น ผู้วิจัยมีความคิดเห็นในเรื่องแนวทางที่ควรทำวิจัยต่อไป ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาการยอมรับของผู้ชมในแง่รูปแบบและเนื้อหาของรายการสะเท่คซ่าว ที่ได้ ออกอากาศไปแล้วทางโทรทัศน์ รวมทั้งทำการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของรายการ สะเท่คซ่าว
2. ควรมีการวิเคราะห์เปรียบเทียบในเชิงรูปแบบและเนื้อหาของรายการสะเท่คซ่าวกับราย การอื่นๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันที่ออกอากาศในช่องอื่นๆ
3. ควรมีการวิเคราะห์แนวโน้มความต้องการรายการสะเท่คซ่าวที่ออกอากาศทางวิทยุ กระจายเสียงหรือทางสื่ออื่นๆ
4. ควรทำการศึกษาพัฒนาการของลักษณะและรูปแบบของรายการสะเท่คซ่าวและรายการ อื่นๆที่มีลักษณะเดียวกัน ซึ่งอาจทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบในแต่ละปี เป็นต้น